

Nässjö kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Runnerydsskolan i Nässjö kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Nässjö kommun att senast den **1 september 2017** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Nässjö kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8-12 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att elever som behöver studiehjälp på modersmålet får det på det sätt och i den omfattning som eleverna behöver.

Trygghet och studiero

Skolinspektionen konstaterar att Nässjö kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

- Se till att utbildningen vid Runnerydsskolan utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö präglad av trygghet och studiero.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att utbildningen på Runnerydsskolan uppfyller författningarnas krav inom flera av de områden som granskats. Skolinspektionen bedömer dock att alla elever vid Runnerydsskolan inte tillförsäkras en trygg skolmiljö och studiero i undervisningen. Utredningen visar att trots att skolan har gjort flertalet insatser för att motverka otrygghet så är dessa inte tillräckliga, då elever berättar att både fysiska och verbala kränkningar fortfarande sker.

Utredningen visar också att alla elever inte får studiero i undervisningen. Trots att skolan uppmärksammat problem med studiero pågår vid inspektionstillfället inga särskilda insatser för att komma till rätta med studieron.

Skolinspektionen bedömer vidare att huvudmannen och rektorn inte säkerställer att elever i behov av särskilt stöd ges sådant stöd på det sätt och i den omfattning som utredningen av stödbehovet visar för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Utredningen visar att elever som är i behov av studiehandledning på modersmål inte alltid får det stöd de behöver.

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att elever i behov av särskilt stöd i form av studiehandledning på modersmål inte alltid ges sådant stöd på det sätt och i den omfattning som de behöver. Skolinspektionens utredning visar att studiehandledning på modersmål inte ges till dessa elever utifrån de behov eleverna har av sådan handledning. Utredningen visar också att det finns elever som trots behov helt saknar stöd i form av sådan handledning. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav i denna del.

Skolinspektionens utredning

Lärare berättar att när det gäller studiehandledning på modersmål kan eleverna inte få detta stöd i den omfattning som de behöver. Elevers behov av studiehandledning skrivs in i ett åtgärdsprogram men tilldelningen av studiehandledningen styrs av antalet elever och inte dessa elevers behov av stöd, säger lärarna. Vidare berättar lärarna att det inte finns studiehandledning i samtliga språk som det finns behov av.

Personal i elevhälsan säger att studiehandledning på modersmål inte finns i alla språk som det finns behov av.

Rektorn säger att det är många elever som inte får det stöd av studiehandledning på modersmål som de behöver. Rektor säger att elevers behov av särskilt stöd i form av studiehandledning på modersmål skrivs in i åtgärdsprogram, men att han tror att den tilldelningen som görs från centralt håll görs utifrån någon slags schablon. På fråga från Skolinspektionen om rektor skulle kunna köpa in studiehandledning på egen hand svarar han att det skulle han kunna om det ryms inom skolans budget. Vid tillsynen har rektor inte köpt in studiehandledning på egen hand.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. För en elev i bland annat grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Enligt 5 kap. 4 § skolförordningen (2011:185) ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det. Av läroplanen framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Nässjö kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Nässjö kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Trygghet och studiero

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att alla elever vid Runnerydsskolan inte tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet. Skolinspektionens utredning visar att även om insatser gjorts för att motverka otrygghet så är dessa inte tillräckliga. Skolinspektionen gör denna bedömning mot bakgrund av att elever berättar att det på skolenheten fortfarande förekommer hot, bråk och slagsmål. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav i denna del.

Skolinspektionen bedömer vidare att utbildningen inte utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Utredningen visar att det finns lektioner där eleverna inte får studiero. Även om lärarna uppger att det förekommit ett visst arbete för att förbättra studieron uppger rektorn att det vid tiden för tillsynstillfället inte görs några särskilda insatser för att komma till rätta med problemen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav i denna del.

Skolinspektionens utredning

Trygghet

Samtliga intervjuade elever säger att det förekommer bråk och slagsmål i deras klasser bland annat i omklädningsrummet vid idrotten. Eleverna berättar att om man räcker upp handen så blir man retad och att andra elever skrattar åt en. Vidare berättar eleverna att det förekommer många situationer där det används fula ord, nedsättande språkbruk och hot, både under lektionstid och under raster. När elever hotar att slå varandra samlas eleverna efter skoltid och många elever skriker "fight" för att det ska bli slagsmål, säger eleverna. Eleverna berättar att de ibland ber vuxna om hjälp i dessa situationer. Ibland hjälper de vuxna till, men ibland säger de att eleverna ska söka upp sina egna lärare och att detta inte är deras problem att lösa, berättar eleverna. Eleverna säger att de har lyft detta i klassråd och i elevrådet och att det har blivit färre bråk.

Vidare berättar eleverna att lärarna pratar med dem om hur det är på skolan och vad som händer, att lärare ringer hem till deras föräldrar om något hänt och att lärarna ibland även kontaktar rektorn. Samtliga elever säger att de blivit tillfrågade om trygghet i samband med utvecklingssamtal och några elever säger att de har fått fylla i en enkät om trygghet.

På fråga från Skolinspektionen om hur det står till med tryggheten på skolan säger lärarna att de känner till att det är stökigt i matsalen och i korridorerna utanför klassrummen och att de ibland har behövt följa elever till skolbussen eftersom det förekommit oroligheter då. Lärarna berättar också att det förekommer fult språk och bråk elever emellan, vilket de även kunnat utläsa av skolans trivselenkät. Lärarna säger att de tar trygghetsfrågan på allvar och att de bland annat tagit hjälp av elevhälsan för att arbeta med värderingsövningar i några elevgrupper. Vidare berättar de att de framöver ska börja arbeta med att komma till rätta med elevernas språkbruk och att de därför har räknat hur många fula ord eleverna använder så att de längre fram ska kunna följa upp detta och se om det blivit någon förändring. När det gäller elevernas upplevelse av att vuxna inte alltid ingriper när det är bråk säger en lärare att eleverna i hans klass har tagit upp detta på klassråd och att frågan har gått vidare till elevrådet.

Personal i elevhälsan berättar att de känner till att det är mycket stök på rasterna och att situationen har blivit värre på grund av ombyggnationen som gjort att skolgården blivit trängre. Vidare säger personal i elevhälsan att de vuxna på skolan kanske inte alltid tar sitt ansvar och att detta kan ha att göra med att många är utbildade lärare. Elevhälsans representanter säger också att de nu har en organisation som gör det svårare för personalen att utföra sitt uppdrag och att detta påverkar elevernas trygghet. Även om elever är otrygga nu så var det värre tidigare, säger personal i elevhälsan.

På fråga från Skolinspektionen hur rektor ser på det eleverna berättar avseende otrygghet, bristande studiero, kränkningar och vuxna som inte ingriper svarar rektor att det är bra att eleverna är tydliga med detta och att detta är något som skolan måste ta tag i. Rektor säger att lärarna berättat att det är mycket tjafs mellan eleverna och att han märkt av en jargong mellan eleverna som leder till oönskade situationer. Vidare säger rektor att skolan måste få ner nivån på antalet kränkningar. Rektor säger att i klasser där det har varit ett för hårt klimat mellan eleverna har klassföreståndare tagit hjälp av kurator och fritidspedagog för att arbeta med relationerna mellan eleverna. Rektor berättar att man ska genomföra ett projekt där man ska räkna fula ord mellan eleverna vilket ska genomföras i elevrådet och i klasserna.

Enligt inskickad dokumentation från skolans senaste trivselenkät för årskurs 1-6 uppger 19 procent av eleverna att de blivit utsatta för mobbing eller trakasserier och 33 procent av eleverna uppger att de sett andra elever bli utsatta för mobbing eller trakasserier.

Studiero

Samtliga intervjuade elever berättar att det är stökigt på lektionerna. I vissa klasser förekommer detta mest då klassen undervisas av vikarier, men i andra klasser är det stökigt även med ordinarie lärare, säger eleverna. En elev berättar att det på en lektion de nyligen haft var så stökigt så att läraren nästan började gråta. En annan elev berättar att det är svårt att höra vad läraren säger eftersom alla elever pratar hela tiden och att i hans klass är det nästan alltid stökigt, särskilt efter rasterna. Ytterligare en annan elev berättar att i hans klass har de fått införa extra ordningsregler eftersom det är så pratigt vid genomgångar. Eleverna säger att eftersom det är stökigt på lektionerna och en stor del av lektionen ofta går åt till att reda ut vad som har hänt under rasten så går de miste om undervisningstid.

Lärarna säger att rektor har sett behovet av att arbeta med att förbättra studieron och att de därför har inlett ett samsynsprojekt på skolan. Lärarna berättar vidare att studiero har fått låga värden i skolans trivselenkät och att de har försökt arbeta med ledarskapet i klassrummet och också pratat om att tydliggöra strukturen i undervisningen för att förbättra studieron.

Rektor säger att graden av studiero inte är så hög som den borde vara och att detta är något de sett i skolans trivselenkät. Rektorn säger också att det finns några klasser som sticker ut när det gäller bristande studiero. På fråga från Skolinspektionen om skolan i nuläget gör några insatser för att komma till rätta med studieron svarar rektor att i nuläget görs inga insatser avseende detta men att det är något de ska arbeta vidare med framöver.

Vid tillsynen görs tre lektionsbesök, ett i vardera årskurserna 4-6. Vi två av dessa lektionsbesök är det pratigt och ljudnivån är hög. Elever sitter också överksamta i väntan på hjälp från läraren, vilket får till följd att elever har svårt att komma igång eller komma vidare i sitt arbete och att de istället stör andra elever i deras skolarbete.

I Skolinspektionens elevenkät i årskurs 5 våren 2016 svarar 80 procent av eleverna att påståendet "I min skola stör andra elever ordningen i klassrummet" stämmer mycket bra eller ganska bra. I samma enkät svarar en tredjedel av eleverna att påståendena "Jag har studiero på lektionerna" och "I min skola respekterar vi varandra" stämmer ganska dåligt eller inte alls och påståendet "I min skola följer eleverna ordningsreglerna" svarar 41 procent av eleverna stämmer ganska dåligt eller inte alls.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Nässjö kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Nässjö kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Nässjö kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Nässjö kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Nässjö kommun uppfyller författningarnas krav inom förutsättningar för lärande och trygghet.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Nässjö kommun uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

Inger Börjesson
Beslutsfattare/ Utredare

Anna Öjehagen
Föredragande/ Utredare

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Runnerydsskolan

Fakta om Runnerydsskolan

Runnerydsskolan är belägen i Nässjö kommun och har 219 elever i årskurs 4-6. Skolinspektionen genomför tillsyn i Nässjö kommun våren 2017. Runnerydsskolan besöktes av Skolinspektionen den 14-15 mars 2017.

Måluppfyllelse

Enligt Skolverkets statistik från 2016 varierar andelen elever som erhållit minst betyget E mellan 54,8 procent i ämnet teckenspråk och 100 procent i ämnena bild, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, modersmål, svenska och svenska som andraspråk. Den genomsnittliga betygspoängen varierar mellan 6,2 i ämnet teckenspråk och 15,7 i ämnet modersmål.